

SECTIO II.
DE
VENENIS QVIBVSDAM
E REGNO MINERALI.

CAP. I.

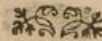
DE

MERCVRIO PRAECIPITATO RVBRO.

§. XXXI.

EXPERIMENTVM I.

D. X. Ian. hora meridiana, Cuniculo iuniori, ma-
sculo, Mercurii praec. rubri grana X. frustulo
folii brassicae obuoluta, digito in os intrudi. Post ho-
ram nihil adhuc incommodi pati visus est. Hora II.
permulta liquidiuscula deposuit excrementa. De
brassica oblata nihil deuorauit, ceterum satis vegetus
adhuc fuit. Hora III. valde fuit imbecillis, oculis fe-
re semper instar dormientis clausis. Cum dubitarem,
veneno ne, an magis vehementi, cui expositus erat,
frigori, id tribuendum sit, in cubiculum bestiam
translocaui. Hora V. iterum satis alacris fuit, nullas
habuit sedes nihilque euomuit, nihil autem quoque
deuorauit. Altero mane mortuum inuenio. Aper-
tum cadauer foetidissimum spirabat odorem, ac si an-
te longum tempus mortuum iam fuisset animal. Ven-
triculus valde erat distentus, multis punctis atro-fuscis
notatus: Vasa eius sanguinea in curuatura maiori san-
guine

guine atro turgida, in curuatura minori, ad mediam partem vsque, eleganter rubra, qui color autem post breue tempus in atro-fuscum mutabatur. Apertus ventriculus brassica fuit plenus, multis stigmatibus gangraenosis, praesertim ad orificium superius, obfessus. Hepatis lobus sinister, in superficie interna, coloris ex albo sulphurei. Lien atris quibusdam maculis notatus. In intestinis nihil praeternaturale, nisi vasa sanguinea praeter modum turgida. Aperto thorace omnia vasa atro sanguine valde erant oppleta.

EXPERIMENTVM II.

D. XXX. Apr. hora meridiana Caniculae meliteae, iuueni, Mercurii praec. rubri scrupulum cum aqua exhibui. Primum circumcursitauit laete, sed paulo post ex improviso primo Mercurio tinctam, dein albam spumam iterato copiose reiecit, persistentibus vomituritionibus cum querulo murmure, anhelatione et inquietudine summa, accedentibus subinde horroribus. Postea contracto trunco tristis iacuit toto eo die, redeuntesque passa est subinde conatus vomendi, interdum cum successu, ad horam vsque V. Cibum quoque eo die recusauit, vix butyrum lingens, ad carnes nauseans. Sequenti die praeter diarrhoeam nihil mali reliquum fuit, et postea pristinam omnino sanitatem recuperauit.

CAP. II.
DE
MERCVRIO PRAECIPITATO ALBO.

§. XXXII.

EXPERIMENTVM I.

D. XX. Febr. hora pomeridiana IV. cum dimidia, Cani molosso, qui praecedente die semen colocynthidis absque effectu acceperat, infudi Mercurii praecip. alb. cum aqua diluti scrupulos duos. Post quadrantem horae nisus vomendi habuit, eiulauit, linguam exferuit, naresque lambit. Paulo post massam albam subuiscidam cum frustis panis euomuit. Post horae quadrantem, etsi omnem operam adhibui, vt vomitus cohiberetur, iterum spumam albam cum frusto panis euomuit. Paulo post iterum vomuit. Versus horam VI. aluum deposuit foetidissime olentem. Post aliquot minuta iterum excrementa tenuia, fusca, horrenda copia exoneravit. Paulo post nonnihil albae spumae vomuit. Hora VI. cum dimidia tribus vicibus mucum spumosum, ex albo flavescentem, magna copia expurgauit. Hora VIII. panem oblatum respuit. Hora X. auide cibum deuorauit, et omnino conualuit.

§. XXXIII.

Etsi hae calces mercurii salinae non adeo virulentae sint, vt mortem facile producant; attamen pruden-

dentior Medicus ab usu earum interno abstinebit, cum scilicet non desint alia remedia, quibus eadem tutius et iucundius efficere valeamus.

CAP. III.

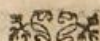
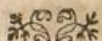
DE

VIRIDI AERIS.

§. XXXIV.

EXPERIMENTVM I.

D. XVI. Febr. hora a meridie prima, eidem cani, cui praecedente die Amygdalae amarae exhibitae, ad pristinam sanitatem penitus restituto, Viridis aeris scrupulum dimidium cum aqua inuito infudimus. Illico vehementes ad vomendum conatus passus est, pauloque post spumam niveo-virescentem, pellucidam, euomuit. Conatus persistunt, sed sine effectu. Quadrante horae dimidio elapso iterum eiusmodi spumam, maiorem aeruginis copiam continentem, euomuit. Vehementissimos iterum vomendi nisus habuit, sed nihil nisi aliquid viscidae spumae secutum est. Urinam paulo post copiose misit. Hora III. cum dimidia omnem cibum et aquam respuit. Hora IV. carnem et ossa molliora deuorauit. Hora V. aquam hausit. Hora fere VII. aquam avidissime hausit, carnem vero ei oblatam recusauit. Paulo post rediit vomendi nisus aliquoties, et respiratio conuulsio-tussiculosa,

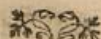
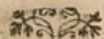
ficulosa, quae inde a sexta fere cessauerat, leuiori strepitu subinde audito. Hora VII. cum dimidia conatus ad vomendum, sed semper absque omni effectu. D. XVII, XVIII & XIX. interdum rediere nifus vomendi. Tussim illam conuulsiuo-tussiculosam fere sine interruptione passus est, praesertim quando panem deuorabat. D. XX. in eodem adhuc statu fuga sibi consuluit.

EXPERIMENTVM II.

D. XXVI. Febr. hora VI. vespertina, Cuniculo masculino, aetatis circiter trium mensium, Viridis aeris grana circiter V. ad VI. in s. q. lactis et aquae infudi. Respirationem paulo post cum forti strepitu peregit. Hora X. strepitus iste valde augebatur. Altero autem mane et sequenti tempore vegetus fuit, et appetitum habuit satis validum. Fortassis brassica, quam paulo ante magna copia ingurgitauerat, veneni vires infregit.

EXPERIMENTVM III.

Die ultimo Martii, hora post meridiem prima, Cani extrario hybrido, masculino, Viridis aeris aquae infusi grana XVI. exhibui. Statim pauillum spumae virescentis vomitu excreuit. Porro vomere constricta gula prohibitus, hinc anxius decubuit in latus et resurgens confedit, prono ad vomendi nifus capite. Paulo post bis parce similem pituitam eiecit, prohibitus, vt videbatur, retinaculi breuitate. Post horae fere quadrantem frequentes vomendi nifus torquebant miserum; perpetuusque erat anhelitus vehemens, et

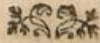
et suspiria anxia rauceque murmurantia. Sedebat inter haec demisso capite. Subinde vagiit. Post horam dimidiam abhinc reuifens eum inueni semianimem, in latus prostratum et vix spiritum raro anhelitu ducentem, accedente subinde labore ad vomitum. Os viridi pituita plenum. Oculi clausi. Breui post periit, effluente post mortem lymphâ rubente seu sanguinolenta. Pulmones, dissecto cadauere, passim sugillati, spuma aereque multo turgidi. In pulmonis dextri exteriori superficie media glandula scirrhusa, fabae aequalis. In corde cruor et sanguis ater, copiosus. Ventriculus cibus, praesertim pane, plenissimus, a Viridi aeris minime tinctis: Interna superficies dilute atro-rubebat, et contracta erat in paruulas rugas, villosa inter rugas maiores. Intestina et omnia reliqua sana.

§. XXXV.

Aeruginem veneni nomen facile mereri, experimenta haec doceri videntur. *Aerugo*, inquit PAVL. DE SORBAIT, *propter erosionem et cruciatum spirandi meatus occludit et suffocat. r)*

CAP.

r) *Vniuers. Medic. App. de Venen. p. 555.*

CAP. IV.

DE

AURIPIGMENTO.

§. XXXVI.

EXPERIMENTVM I.

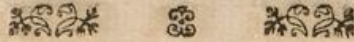
D. XVI. Febr. hora pomeridiana III. Cuniculo adulto, sexus foeminini, pulueris Auripigmenti grana X. cum aqua infudi. Nihil inde mali in eo obseruatum est, nisi forte quod auris dextrae musculus arrector altero die paralyticus visus est, foecumque odor alliaceus.

§. XXXVII.

Auripigmentum nullo modo inter venena locum mereri, profitetur FRID. HOFFMANNVS; siquidem inquit: *Auripigmentum caret sapore acri, neque cuti admotum septicam et psilothram vim exserit, nisi calx viua admixta fuerit. Caret omni drastica purgante et emetica virtute, multo minus animantium vitam destruit, quod frequenti experimento compertum habemus, dum illud non tantum ad drachmam, sed etiam ad unciam dimidiam canibus et felibus sine omni noxa obtulimus, in quibus etiam postero die sectis nulla intra primas vias mutatio conspecta fuit. s)*

CAP.

s) *Operum Supplement. II. p. 741.*

CAP. V.

DE

TARTARO EMETICO.

§. XXXVIII.

EXPERIMENTVM I.

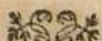
D. XVI. Febr. post horam II. pomeridianam eidem Cuniculo, cui praecedente die amygdalae amarae sine effectu oblatae erant, Tartari emetici grana V. cum paucula aqua infudi inuito. Brassicam statim deuorauit et laete habuit vsque ad noctem. Nihilominus altero mane hora IV. mortuus in dextro latere iacuit. Statim tunc cultro anatomico illum subieci, et vidi vesicam vrinariam vrina flaua plenam; flatus et foeces in intestinis; vasa ventriculi et intestinorum sanguine vacua; in ventriculo flatus et chymum flauo viridem, hisque remotis passim areas inflammatas foueolasque erosas; hepar pallide rubrum; bilem tenuem subrubicundum; pulmones sanguine vehementer sugillatos, ita, vt atri variegatique apparerent; cordis ventriculos atque auriculas sanguine atro, coagulato, turgidissimos.

§. XXXIX.

Ex hoc experimento apparere videtur, medicamenta emetica, si per vomitum haud eliminantur, lethalia producere symptomata posse.

§. XL.

Memorable et a nemine, quantum scio, obseruatum phoenomenon ex hisce experimentis didici,
Cuni-

Cuniculos non vomere, neque enim Nux Vomica, neque Scilla, neque Amygdalae amarae, neque Gummi gutta, neque Mercurius praecip., neque Aerugo, et ne Tartarus quidem emeticus cuniculis meis vomitum excitare potuerunt. In causam huius phoenomeni inquirere, huius loci non est.

CAP. VI.

DE

SACCHARO SATVRNI.

§. XLI.

EXPERIMENTVM I.

D. XX. Febr. ante horam II. pomeridianam, eidem cani, qui ante aliquot dies radicem Napelli acceperat, ad pristinam sanitatem penitus restituto, Sacchari Saturni in aqua soluti drachmam infudi. Paulo post aluum deposuit. Post semihoram vomuit spumam albam, non tenacem, cum eiulatibus. Hora VI. panem deuorauit et dehinc bene se habuit.

EXPERIMENTVM II.

D. I. Mart. hora XI. antemeridiana, eidem cani Sacchari Saturni drachmam in s. q. aquae soluti rursus infudi. Hora vespertina VIII. panem oblatum omnino respuit, ceteroquin satis laete habuit, et die sequenti plane conualuisse visus est.

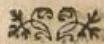
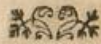
EXPERIMENTVM III.

D. VI. Mart. hora pomeridiana II. eidem porro drachmam cum aqua infudi. Paulo post panem deuorauit. Postea sensim extenuatus fuit, ceteroquin satis bene se habere visus est, cibumque appetiit, usque ad d. IX. Hoc enim et sequenti saepe eiulauit, cibum vero adhuc sumsit. D. XI. semper eiulauit, cibum respuit, et sensim sensimque imbecillior factus, isto die, hora pomeridiana II, extinctus est. Aperto cadauere sequentia obseruauit: Vesicam urinariam contractam, vacuam: Vasa mesenterii sanguine atroturgida: Intestina in quibusdam regionibus inflammata: Renes, Lien, Hepar, vt in statu sanitatis. Ventriculus erat cibus refarctus, interne subinflammatus: Lobi autem pulmonum, in extremis praesertim oris, permultis tuberculis duris obsessi, et in quibusdam locis sanguine sugillati. Ventriculi cordis eiusque auriculae sanguine atro-rubente, sed tenui et fluido turgebant.

EXPERIMENTVM IV.

D. I. Apr. mane hora IX. cum dimidia Caniculo meliteo, mari, Sacchari Saturni scrupulum dimidium aqua solutum exhibui. Inquietus inde valde visus ac cibum potumque respuens, breui post spumam viscidam, niueam, satis copiose euomit, subsecuta continua tussi et conatibus ad vomendum; inter quae sedit demisso capite. Rarescebant post horam X. vomituritiones. Semihora elapsa pauxillum spumae rursus extorsit. Hora XI. subinde tantummodo redibant symptomata, sed prioribus longe mitiora.

Quietus

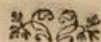
Quietus ceterum factus est. Hora XI. cum dimidia rediere priores nifus, breui tamen cessantes. Post horae quadrantem aliquantum pituitae albae euomit, vix spumosae. Similem copiosorem hora XII. reiecit, post magnos labores. Hora pomeridiana I. escam respuit, aliquando cum horrore, tumque saepiuscule vomituriit. Post horam I. vomuit aliquoties, sed parce. Quieuit hinc ad III. vsque, vbi rediere tormenta. Post horam IV. lacte saturatum panem fumsit impigre. Septima hora vomitu tentatus saepe, cibum tamen oblatum, quamuis parce, cepit. Postea praeter tussim nihil mali sentire visus est.

EXPERIMENTVM V.

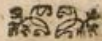
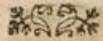
D. IV. Apr. hora V. pomeridiana eidem pharmaci eiusdem grana fere VI, cum reliqua ex ore expueret atque nulla vi ad deglutendum adigi posset. Tussit dehinc vehementius, quam interuallo primi ad IV. Aprilis fecisset. Iugulatus est d. VI. Apr. In sectione nihil memorabile fuit, praeter maculas binas fugillatas atroque rubentes in pulmone sinistro, in lobo nempe superiori et in medio infimi, ad exteriorem vtriusque superficiem. Substantia iis locis alte fugillata atque granulis duris (glandulis scirrhis?) intertexta. Pulmo alter erat integerrimus: Ventriculus intus ad arcum maiorem subinflammatus.

EXPERIMENTVM VI.

D. XVII. Maii hora matutina VIII. cum dimidia, Caniculo meliteo, sex circiter annorum, Sacchari Saturni drachmam vnam et dimidiam cum aqua infudi.

fudi. Clamauit et solutus inquiete circumcurſitauit. Post minuta aliquot prima vrinam copioſe emiſit. Curſitans deinde crebris vicibus vomuit ſpumam lacte rubente ſanguine tinctam. Horaque IX. magnam eius copiam vna cum graminis glomere vno niſu et vomitu fere vltimo eiecit. Paulo poſt fluida alui excrementa exigua copia eliminauit. Quieuit hinc vsque verſus X, abdomine conuulſiue et ſtertoroſe respirans. Rediere tum aliquoties ſingultus et vomendi niſus, ſecuta pauciſſima ſpuma. Hora X. cum dimidia quiritauit ſubinde. Verſus horam XI. pedibus vacillantibus poſterioribusque praefertim imbecillibus incedere coepit, ructauit cum boatu, conciditque in latus flaccidis collo et artubus. In pedes ſubleuatus haud diu ſtare potuit. Interdum prae anxietate ſponte ſurgens ex vno angulo in alterum, aut in aliud conclaue, titubante grefſu, corruens ſtatim, ferebatur. Toto temporis ſpatio conuulſiua fuit respiratio, cum captatione aeris aperto viciffim ore, et respiratione anxia. Creſcebant ſymptomata poſt meridiem. Tum rigiduſculis artubus et frigidus in dextro latere iacuit, clauſis oculis aegre captans aerem. Poſt horam primam extenſis artubus placide extinctus eſt. Ex mortui ore, compreſſo abdomine, ſincerus manabat ſanguis fluidusque. Seſſione facta poſtridie vaſa ſubcutanea et omnium maxime infimi ventris, inteſtinorum ventriculique, etiam minima, ſanguine turgentia conſpiciebantur. Oeſophagus intus rubicundus, in ventriculo et cardia pituita ſpumefcens ſanguinolenta, ſuperficies villoſa lacerata et abraſa. Materia duodenum copioſe impleuerat bile tincta aut albida;

albida; duodenum ipsum corrosum et quasi vulnus vnum. Materia ista albida orta erat ex abrasione tunicae villosae et spiculis saturninis albidis. Leuius rubebat inflammatione ieiunum. Ileon liuidum erat et versus finem inflammatum, plenum abraso mucositate et viuis copiosisque taeniolis. In recto mucus puniceo-fanguineus. Pulmo dexter atro-liuidus effusoque fanguine fugillatus, maculisque albidis varius; finistri lobus inferior fugillationibus varius, superiores liuidi. Cor magnum fanguine non nimis refertum.

EXPERIMENTVM VII.

D. XIV. Maii hora pomeridiana III. cum dimidia, Caniculo meliteo, annum circiter nato, vegeto, Sacchari Saturni grana V. ex aqua dedi. Vnde laetus fuit vt antea, imo laetior.

D. XV. hora pomeridiana IV. eidem grana X. cum lacte dedi. Tum tussit subinde, ob guttulam forte tracheae illapsam, ructauitque interdum.

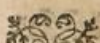
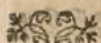
D. XVI. hora XII. cum dimidia eidem grana XV. cum aqua infudi, unde nulla secuta symptomata, nisi quod subtristis fuerit.

D. XVIII. hora a meridie prima eidem satis bene pasto Sacchari Saturni scrupulum intrusi, superinfusa aqua. Tristiusculus factus est, et elapso nondum horae quadrante spumae albae magnam vim eructauit, secutis assumtis cibis, quos tamen statim cum ipsius spumae parte iterum abliguriuit. Postea iterum vomuit,
iterum-

iterumque maximam eorum, quae reddiderat, partem depastus est.

D. XX. eundem grana XXX. deglutire coegi; ex quo cursitans iterato sternutavit. Tum lactis paucillum superbibendum dedi, dein, ligato ore, ne euomeret, eum dimisi. Tremuit vixque elapsis duobus minutis primis spumam albam copiosam, mucopurulento mixtam, vomuit bis iterumque cum validissimis corporis undulationibus. Meridie cibum tamen sumsit, nec male amplius habuit, nisi quod subinde tussiret.

D. XXII. eidem scrupulos duos cum aqua exhibui. Inde post horae fere quadrantem, quo tempore tristiusculus fuerat, validissime ter aut saepius spumam albam vomitu extrudit, dein bene habuit. Cum post haec aliquoties per diem sine cibo inclusus fuisset et auide postea semper vesceretur, tandem d. XXX. Maii cum observavi cibos nauseare, et vix quidquam, praeter aliquot asparagi turiones, quas adamabat, et farciminum intestina, assumere. Post coenam cum tristiusculus esset, subito in gyrum cursitare cum graui latratu coepit. Dein quasi fugiens clamansque per plateam concitatus est, inque domum delatus concidit in latus sinistrum, conuulsionibus correptus est, et cum exspirabundus videretur, subito resuscitatus, toruis oculis circumspicere, denuoque cum clamore fugere, parietibus illidere atque eos scandere coepit, ita ut coecum factum esse inde appareret. In aulam domus tandem sub perpetuis clamoribus veniens, ibidem

dem praeceps in puteum ruit, in quo quiritans circumnatabat. Inde extractus positusque in conclavi haud diu cursitare potuit, curuato sinistrorsum corpore. Dein concidit, tumque horrendis conuulsionibus iactatus est. Prima accessio cum clamore, reliquae cum stertore fiebant. Oculi semper erant aperti. Accedebat subinde rigida paralytis pedis vnus aut duorum alternorum. Sensus omnis aberat. Mitescabant tandem conuulsiones, et versus horam IV. sub accessionibus rarioribus iterum vacillans cursitare inque omnes latebras sese abscondere tentabat. Vespere debilis atque pede anteriori dextro paralytico iacuit in ventre, capite perpetuo nutans, omni odore, visu, tactu audituque orbatus. Atque in hoc statu vsque ad primum Iunii permansit: Tum inueni eum in latere iacentem summeque debilem, paralytico pede, atque lente et debiliter stertentem; die postero tandem mortuum rigidumque. Secto postridie cadauere, bilis magnam vim deprehendi, quae vicina tinxerat atque anteriorem partem muscoli diaphragmatis penetrauerat, miroque modo dextri pulmonis medium lobum macula ampla infecerat. Corpus et praesertim intestina erant exsanguia, haecque nigricantia a contentis. Aperto ventriculo assumpta die XXX. Maii omnia integra ibi reperiabantur, amurca nigra, subfusca, liquida, tincta eique innatantia: Intestina omnia et maxime crassa amurca simili cum multis flatibus repleta relaxataque. Reliqua inueni sana.

§. XLII.

Magna etiamsi copia adsumtum hoc venenum, nunquam tamen mortem statim corpori animalium inferre, sed illud tantum languidum facere, Cl. SPROEGELIVS tradit. *t)* Sed contrarium me docuerunt mea, praesertim sextum cum hoc veneno captum experimentum, in quo a drachma vna cum dimidia post quinque horas canem interfectum vidi. Refert idem SPROEGELIVS, se primum cani dedisse drachmam dimidiam, vnde aliquoties vomuisset vehementioribus cum conatibus totiusque corporis motibus conuulsivis et tremoribus, symptomatibus autem breui cessantibus. *u)* Deinde se dedisse narrat drachmam vnam, postea duas et tandem tres, sed nullum animal inde fuisse iugulatum, ipsa saltem symptomata a maiori dosi parum fortiora quam a minori fuisse. *v)* Et paulo ante inquit, *experimenta ceterum cum Saccharo Saturni saepissime, et maxima dosi repetii, nullum vero alium effectum, quam in experimentis antecedentibus memoratum, obseruare potui. De quo nescio quid cogitem!*

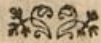
§. XLIII.

Haud paucae ceteroquin extant obseruationes, quibus vis deleteria huius veneni comprobatur; quarum nonnullas hic inferere haud incongruum videtur. Quidam iuuenis Studiosus, annos circiter XX. natus, pollutionibus nocturnis saepe vexatus, alioquin
sanif-

t) Disp. citat. §. 31.

u) Disp. cit. §. 30.

v) §. 31.

lanissimus, emit a pharmacopoeo drachmas circiter quinque Sacchari Saturni, hocque reiteratis vicibus ad scrupulum vel drachmam dimidiam in cereuisia ante decubitus sumsit. Quo facto paucis praeterlapsis hebdomadibus, cum pallore faciei in atrophiam est coniectus et pertinacissimam alui obstructionem, cum affiduo languore et lassitudine et anxietatibus praecordiorum, sustinuit. Tandem dolores accessere intolerabiles ac circa umbilicum maxime continue ardentibus, atque lancinantes, cum appetitu prostrato, inextinguibili siti, ructibus et vomitu acido bilioso. Urina perpetuo turbida cum sedimento crasso quasi stercoreo excernebatur. Extremitates sensim magis frigebant, et pulsus lento gradu incedebat. w) — Sub dulcedine eius quandam acredinem latitare intestinis valde inimicam, profitetur RIEDLINVS, simulque narrat, virginem quandam, quae mania ex utero laborauerat, cuique hoc Saccharum in magna quantitate propterea exhibuerat, inde, malo primario cessante, in tanta ventris tormina incidisse, ut clamore et eulatu totam domum compleuerit, pinguemque alias et obesam totam ferme consumtam fuisse, variaque medicamenta frustra eam in usum duxisse, donec tandem ad mucilaginem seminum Cydoniorum deuentum fuerit, cuius ope breui omnis dolor euauerit. x) Lithar-

w) vid. SIGISMVNDI TOLCKEMIT diff. *de Sacch. Saturni. usu et abusu.* Lugd. Bat. 1712. §. 22. p. 13.

x) VITI RIEDLINI *Lin. Med. A. 1695. Mens. Maii, Obs.* 31. p. 154.

thargyrium eiusdem esse indolis, tristis eorum docuit experientia, qui vino Lithargyrio mangonizato vfi sunt. Malignos exhalationum saturninarum effectus quis est qui nesciat? y)

.....

CAP. VII.

DE

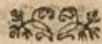
TURPETHO MINERALI.

§. XLIV.

EXPERIMENTVM I.

D. XXVI. Febr. hora pomeridiana IV. Feli iu-
 ueni, foemellae, Turpethi mineralis scrupulum cum
 aqua infudi. Sed dum infunderem, bestia praeter
 omnem expectationem illico extinguebatur. Dubi-
 tans, cui casui hoc phaenomenon adscriberem, statim
 cadaver aperui. Omnia imi ventris viscera sanissima
 apparebant; aperto autem pectore causa mortis fa-
 cile occurrebat. Pulmones enim sanguine erant suf-
 fusi, atque pharmacum per omnes asperae arteriae ra-
 mos vsque ad tipforum extremitates descenderat.
 Cum frustulum pulmonis premerem, multa spuma
 aerea inde exiit. Oesophagus aliquantum huius
 phar-

y) vid. BERN. RAMAZZINI *de morbis artificum Diatrib.*
 Cap. V. de figulorum morbis p. 41. seq. IO. ANDR. SE-
 GNERI *Disp. de Colica saturn. Metallurg. Resp. I. G. H-*
semann. Goetting. 1752.

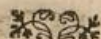
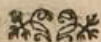
pharmaci continebat; in ventriculo autem, qui cibis repletus erat, nihil eius inueniebatur.

EXPERIMENTVM II.

D. XV. Mart. hora pomeridiana III, Feli adultiori, masculo, infudi Turpethi min. scrupulos duos cum aqua. Paulo post adsumtos antea cibos euomit. Posthaec saliuu viscida subspumosa ex ore manabat, aderantque saepe vomendi conatus, sed inanes. Hora VI. cibum oblatum recusauit, tristis et imbecillis in dextro latere iacuit, eiulauitque saepe. Hora VII. imbecillitas valde augebatur, et hora dimidia post distentibus pedibus mortuus est. Dissecto cadauere sequentia adnotauit: Intestinum colon valde distentum, stercore atro-fusco, tenui, plenum, interne leuiter inflammatum: Intestina reliqua muco albo valde crasso, intermixtis vesiculis aereis, obducta: Duodenum contractum, rugosum, inflammatum, mucum quendam ex albo fuscum continens: Vesicam vrinariam valde contractam, vt nulla fere superesset cavitatis: Hepar punctis albis notatum: Vesicam felleam flaccidam, bile subuisida, fulua: Septum intermedium ad cuspidem cordis areola inflammatum notatum: Lobos pulmonum, praesertim in latere sinistro, sanguine fugillatos: Sanguinem cordis atrum crassum. In ramis bronchiorum particulae quaedam Turpethi haerebant.

§. XLV.

In quibusdam casibus laudabile emeticum praebere Turpethum, sed incertum esse effectum, insequente

quente saepe colica : Noxam vero non in medicamento, sed in praeparatione quaerendam, Celeberrimus HILL tradit. z)

CAP. VIII.

DE

SULPHURE AVRATO ANTIMONII TERTIAE PRAECIPITATIONIS.

§. XLVI.

EXPERIMENTVM I.

D. XV. Febr. hora pomeridiana III, Feli adulto, sexus masculini, Sulph. aurat. antim. tertiae praecip. grana XVI. cum aqua infudi. Post horam euomuit massam Sulphure aurato tinctam; ceteroquin bene se habere visus est. Paulo post aluum fluidam cum vrina deposuit. Aliquoties postea vomuit et purgavit. Tranquillus dehinc et tristis vno loco se continens, omnem cibum, carnemque adeo, abhorruit. In eodem statu octo omnino dies absque omni cibo permansit. Deinde primo lactem et demum omne genus cibos iterum appetiit, pristinamque sanitatem recuperavit.

CAP.

z) *History of the Mat. Med.* p. 63.

CAP. IX.

DE

COBALTO.

§. XLVII.

EXPERIMENTVM I.

D. XI. Maii, versus tempus meridianum, Cato robusto Cobalti scrupulum ex aqua dedi. Is statim summopere inquietus redditus est, aluum deiecit, vehementer clamitavit et circumcurfitavit. Augescente malo corpus tremens iactavit, parietes et obuia quaeuis scandere conatus, atque urinae magnam copiam eminxit. Conuelli tum subinde coepit cum eiulatu, pugnavitque cum alio cato. Post meridiem in latere iacuit, artus agitans seque interdum iactans, amens, viso homine eiulans et cum stertore respirans. Versus horam III. in latere semianimis iacuit, laceffitus clamavit cum aliqua difficultate, periodice conuulsus pauloque post mortuus repertus est, artubus rigidis. In puncto mortis magnam mucii purulenti vim excreuit, cum taeniis, quas aluerat, integris. In dissectione pulmones liuidi inuenti. Ventriculi cardia et pylorus constricta, superficies atroci inflammatione obsessa. Intestina purulento mucos plenissima. Sanguis ater semigrumofus circa cor. Cobalti puluis antro pylori inhaerebat.

§. XLVIII.

Filia quaedam nouercam arsenico rubro, patrem vero et tres sorores cobalto occidit. Arsenicum rubrum

brum dedit cum brassica rubra, vnde nouerca inter maximas abdominis torsiones vehementissimosque vomitus paucis post horis mortua est. Pater et forores post assumtum cobaltum inter vehementissima tormina, vomitus et frigidos sudores mortui; pater post horas IX, puella sexennis post VIII. horas, puella duorum annorum cum dimidio, quae tantummodo reliquias pultis, cui immixtum erat cobaltum, ex olla eraserat, post VI. dies. a)

§. XLIX.

Neque externe sine periculo hoc veneno vti licet. Foeminae pauperioris filia scabie capitis laborabat, mater, vt malum debellaret ac vlcera sanaret, puluerem cobalti insperfit, vnde filia intra paucas horas miserrime mortua est. Hanc observationem ex praelectionibus Ill. HALLERI narrat SPROEGELIVS, simulque refert, se in cane scabioso idem experimentum instituisse, eundemque inde effectum expertum esse. b)

a) *Act. Nat. Curios. Vol. V. Obs. 102. p. 355.*

b) *Disp. cit. §. XXVIII. p. 61.*

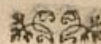

SECTIO III.
DE
VENENIS EX REGNO ANIMALI.

§. L.

Cum vnico tantum huius regni veneno experimen-
tum capere mihi licuit, scilicet cum
Cantharidibus.

D. XXI. Febr. hora pomeridiana IV, eidem cani,
qui antecedente die Mercurii praecip. alb. scrupulos
duos acceperat, sanitate penitus recuperata, pulueris
Cantharidum drachmam cum aqua infudi. Hora V.
panem oblatum accepit quidem, sed deglutire, pro-
pter imbecillitatem vti videbatur, non potuit, cete-
rum tranquillus in vno loco se tenuit. Hora VIII.
valde fuit imbecillis, panem butyro illitum omnino
recufans. Sequenti nocte, semper fere miserrime
eiulans, ter circiter aluum cum satis magna copia san-
guinis deposuit. Altero mane sensim debiliior factus est.
Hora IX: in vnum latus decubuit, omni sensatione
priuatus, ad omne genus torturae insensibilis, nulla vi-
tae signa praeter respirationem ostendens. In hoc
statu manebat vsque ad meridiem, et tunc demum
placide extinctus est. Aperto cadauere vesica vrina-
ria deprehendebatur contracta, rugosa, continens
vrinae turbidae pauxillum, in fundo areolis quibus-
dam inflammatis notata. Intestinorum totus fere tra-
ctus externe rubens, interne aere inflatus, valde in-
flam-

flammatus, in locis quibusdam instar panni atrii coloratus. In renibus et hepate nihil praeter naturam vidi. Vesica fellea ad summam rigiditatem distenta, bile viscida atro-fulva erat plena: Pulmones sanguine fugillati, inflammati. Ventriculi cordis eiusque auriculae sanguine atro, valde coagulato, turgidissimi.

§. LI.

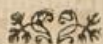
Multae de infelici cantharidum usu extant observationes: Iuuenis quidam, ex deuoratis XII. cantharidibus, doloribus ventriculi, ventris, renum, imo totius corporis, dolorosoque mictu cruento afflictus est. c) Miles quidam, a nimio usu veneris labefactatus, a vetula quadam ad venerem excitandam accepit puluerem ex cantharidibus. Paulo post dolorem ad vesicam, maxima cum urinae difficultate et inflammatione penis pati incipit. Medicus consultatus varia quidem tentauit, verumtamen crescentibus doloribus aeger periit. Aperto abdomine inuenta sunt vesica, vrethra et renes exulcerata. d) Cuidam viro exhibitae sunt cantharides: Vnde ab ore ad vesicam vsque cuncta ipsi erodi sentiebantur, picem aut simile quiddam cedriae ore exspirauit, dextra praecordia inflammata sunt, urinam aegre reddere potuit, imo sanguinem cum lotio subinde emisit, strigmenta non secus atque dysentericus aluo deiecit, fastidia expertus est, animo defecit, obortaue vertigine concidit. e)

§. LII.

c) GVIL. FABR. HILDANI *Obs.* XCIX. p. 632.

d) vid. IOSEPH. LANZONI *Oper.* T.III. *Animaduers.* XVIII. p. 478.

e) PETRI FORESTI *Obs.* Lib. XXX. *Obs.* VI.

§. LII.

Neque externus vltus semper securus est. Ex adplicatis cuidam ad genu tumore obsessum cantharidibus oriebantur inquietudo, febris, dolor lumborum, renum et totius ventris, cui mox tantus ardor urinae successit, vt sine cruciatu et eiulatu ne guttulam quidem (guttatim autem et sanguinolenta exstillabat) emittere potuerit. Ablato vesicatorio cesarunt symptomata, ipsoque iterum adplicato redierunt, imo ingrauescebant. f) Sexennis puella, post curatam vrinae incontinentiam fluxiones oculorum doloresque passa, a vesicatorio ad nucham applicato in lethalem incidit diabetem. g)

f) HILDANI *Obs.* 28. p. 631.

g) *Ephem. N. C. Dec. II. Ann. VII. Obs.* 86.

TANTVM,

